

PALLET

2009/2010

1

Online artikel
Netty Janssens

Onderdelen maken

Als eerste ga je een aantal balletjes klei rollen om ze vervolgens met een stukje hout plat te duwen. Gebruik een ondergrond van stevig doek, zodat de klei niet blijft plakken. De schijven die zo ontstaan mogen verschillende doorsneden hebben. Zo kun je van groot naar klein stapelen of omgekeerd. Laat deze wat aandrogen, terwijl je het voetstuk maakt.

Het voetstuk, middenstuk en kopstuk worden alle gevormd uit ieder één blok klei, om luchtinsluiting te voorkomen. Losse toevoegingen altijd met kleine stukjes aanbrengen en goed aandrukken. Het door elkaar aanbrengen van diverse kleuren klei is mogelijk.

Bij alle stukken moet je voor een goede gewichtsbalans zorgen. De onderdelen moeten zelfstandig kunnen blijven staan. Dit is erg belangrijk omdat anders het gemonteerde object qua gewicht naar een kant kan overhellen. Alle losse stukken laten aandrogen.

Zet de poten van het voetstuk ver genoeg uit elkaar zodat er een goede stevigheid als basis is. Het kopstuk, waar straks het kaarsgat inkomt, moet wat verdiept liggen zodat bij het afdruipten van kaarsvet dit in het verdiepte deel opgevangen wordt. Veiligheid boven alles!

Gaten maken en “proef” monteren.

Als alle onderdelen wat aangedroogd zijn is het makkelijk met een puntig mesje gaten te maken in de schijven. In het voet-, kop- en tussenstuk is het eenvoudiger om de draadeind zelf in (of

door) het stuk te duwen en wat te verruimen. Klei krimpt ongeveer 10 tot 13 % afhankelijk van de grofheid van de klei en de stooktemperatuur. Houd er dus rekening mee dat ook een gat krimpt! Voor het gemak heb ik een dik en dun draadeind. Een grotere diameter om door te boren en een kleinere diameter om uiteindelijk te monteren. Alle opstaande randjes die zijn ontstaan door het boren of snijden gewoon met de vingers platduwen.

Let op, bij het voet- en kopstuk de draadeind maar door de helft van het stuk duwen.

In het kopstuk maken we tenslotte een gat voor een kaars. Dit uit veiligheidsoverwegingen zo'n 2 à 3 cm diep.

Het is ook mogelijk plaatselijk reliëfdecoratie aan te brengen. Bijvoorbeeld door een houten latje in de klei te duwen. Hierdoor ontstaat een structuur die later bij het inkleuren van het object een afwisseling in kleur en intensiteit geeft.

Nu kunnen we alle onderdelen voorzichtig gaan stapelen. In de voet zetten we een stuk draadeind.

Daarop ga je schijven en bolletjes plaatsen in een voor jou passende vorm. Het tussenstuk aanrijgen en vervolgens weer schijven of bolletjes toevoegen zodat je een mooi passend en verlopend geheel in vorm en kleur krijgt. Als laatste plaats je het kopstuk. Bedenk wel dat je na het bakken van alle onderdelen, nog kunt spelen met de (reserve) vormen en meer of minder aan kunt aanrijgen. Nu kun je alles weer voorzichtig uit elkaar halen en goed laten drogen.

Stoken en inwassen van keramische kleurpigment

Na het drogen stook je alle onderdelen in de keramiekoven op ongeveer 1020 graden. Let wel: Het is niet mogelijk om het metalen draadeind

mee te stoken in de keramiekoven. Dit zal smelten en je oven beschadigen. Stook dus uitsluitend klei in je oven!

Na de stook is je klei steen geworden en goed hanteerbaar. Nu gaan we de klei "inwassen met kleur". Het betreft hier keramisch kleurpigment, wat ook als zodanig verkocht wordt bij de keramische groothandel. Het is een poeder wat je kunt aanmaken met water en wat transparant (kwast)glazuur (stooktemperatuur 1060°C). Om er voor te zorgen dat je de kleur niet zomaar van je werk afveegt als het droog is en om uitzakking

van de kleur te voorkomen, voeg ik altijd een hulpstof toe: Pehatine 209, tevens verkrijgbaar bij de keramische groothandel. Op een theelepeltje kleurpigment voeg ik drie of vier lepeltjes water, twee lepeltjes aangemaakte (kwast)glazuur en een lepeltje Pehatine 209. Je mengsel is meteen verwerkbaar. Kleur in de keramiek is voor mij erg belangrijk en ik gebruik het veelvuldig in mijn eigen werk. Omdat het in de toekomst in alle volgende artikelen terugkomt, zal ik in het volgende nummer een uitgebreid artikel wijden aan kleur in de keramiek.

Als je de kleurpigmenten hebt aangemaakt, kan het invassen beginnen. Kwast de kleur over het gehele object wat je nog los in elkaar hebt staan of kwast de losse onderdelen afzonderlijk in. Met een spons haal je het overtollige kleurpigment weg. De dieper gelegen delen blijven de kleur behouden. Je poets net zo lang tot je tevreden bent met het oppervlak. Je kunt meerdere kleuren door elkaar of over elkaar gebruiken. Als laatste kun je een dunne laag glazuur over het werk kwasten, je krijgt dan een wat glanzend oppervlak. Zonder glazuur blijft het dof.

Nu alles goed laten drogen en nogmaals stoken in de oven op glazuurtemperatuur, 1060°C.

Na het bakken de onderdelen monteren. Je zet de draadeind in het voetstuk (en later kopstuk) vast met montagekit.

(*) Doordat je nog reserveonderdelen hebt kun je ook kiezen voor een draadeind met moeren in het voetstuk. In dit geval gaat de draadeind wel helemaal door het voetstuk heen met een extra groot open vlak voor de moeren. Het uiteindelijke object is een object dat kan blijven veranderen van vorm, kleur en inhoud. Van gebruiksvoorwerp tot geheel vrij driedimensionaal object.

Elke keer weer verassend !

Netty Janssens